

TIBETAN
(Second Language)

Maximum Marks : 80

Time Allowed : Three Hours

1. *Answers to this Paper must be written on the paper provided separately.*
2. *You will **not** be allowed to write during the first 15 minutes.*
3. *This time is to be spent in reading the question paper.*
4. *The time given at the head of this Paper is the time allowed for writing the answers.*
5. *Attempt **all** the questions.*
6. *The intended marks for questions or parts of questions are given in brackets [].*

Instruction for the Supervising Examiner

Kindly read aloud the instructions given above to all the candidates present in the Examination Hall.

This Paper consists of 7 printed pages and 1 blank page.

Question 1

Write a short composition in **Tibetan** of approximately 200 words on any **one** of the following topics :—

[15]

- (i) ཁྱེད་རང་གི་དགའ་བའི་ས་ཆ་ (place) ཞིག་གི་སྐོར་བྲིས།
- (ii) ལག་ཐོག་ས་ཁ་བར་ (mobile phone) བེད་སྤྱད་ (use) བྱས་པའི་ཕན་གོད་སྐོར་བྲིས།
- (iii) ཁོར་ལྷག་སྤང་སྒྲོབ་ (protection) དང་དེའི་ཕན་ཡོན་ (benefits) སྐོར་བྲིས།
- (iv) དེང་དུས་ (now a days) ཤེས་ཡོན་མཉམ་དུ་ལག་རྩལ་ (skill) རེས་པར་དུ་དགོས་གཤམ་ཆེན་ཡོན་པའི་སྐོར་བྲིས།
- (v) Write a composition in **Tibetan** on what the picture suggests to you.

Question 2

Write a letter in **Tibetan** of approximately **150** words on any **one** of the following topics :—

[15]

གཤམ་གསལ་བརྗོད་གཞི་གང་རུང་ཞིག་ལ་བོད་ཡིག་ཐོག་མིང་ཆོག་ ༡༥༠ ལས་མི་ཅུང་བར་གཏོང་ཡིག་ཞིག་བྲིས།

(i) རང་གི་ཕ་མར་དེ་རིང་ཡིག་རྒྱགས་ (exam) གང་འདྲ་བྱུང་ཡོད་ཅེད་སྐོར་གཏོང་ཡིག་ཞིག་བྲིས།

(ii) རང་གི་གོགས་པོར་རང་གི་སློབ་གྲུའི་གནས་ཚུལ་ (happenings) སྐོར་གཏོང་ཡིག་ཞིག་བྲིས།

Question 3

(A) Choose the correct **Tibetan** opposite word from the options given :

[4]

གཤམ་གསལ་མིང་ཆོག་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོག་ཕྱོགས་འདམ་ག་ནས་འདེམས་ཏེ་བྲིས།

(i) རྒྱགས་པ་ ---

(a) ཅང་པོ་

(b) ཟུངས་པོ་

(c) ཅངས་པོ་

(d) ཟུང་པོ་

(ii) གོང་གསལ་ ---

(a) གོང་ཆོ་

(b) གོང་ཁྱེར་

(c) གོང་ཐེ་

(d) རྒྱལ་ས་

(iii) ལུ་པོ་ ---

(a) འཕྱི་པོ་

(b) ཕྱིས་པོ་

(c) ཕྱི་པོ་

(d) ཕྱིད་པོ་

(iv) བདེན་པ་ ---

(a) རྒྱན་པ་

(b) རྒྱན་པ་

(c) རྒྱན་པ་

(d) རྒྱན་པ་

(B) Choose the correct **Tibetan** Equivalent word from the options given :

[6]

གཤམ་གསལ་དབྱིན་ཆོག་ནམས་ཀྱི་བོད་ཡིག་མིང་མཚུངས་འདས་ག་ནས་འདེམས་ཏེ་བྲིས།

(i) Buddhist ---

(a) གནང་པ་

(b) གང་པ་

(c) གང་ཆོས་

(d) བྱི་པ་

(ii) Forest ---

(a) གསལ་ཆལ་

(b) གསལ་ཆལ་

(c) གསལ་ཆལ་

(d) གསལ་ཆལ་

(iii) Law ---

(a) འཇིགས་

(b) འཇིགས་

(c) འཇིགས་

(d) འཇིགས་

(iv) Nation ---

- (a) རྒྱལ་མོ་
- (b) རྒྱལ་ས་
- (c) རྒྱལ་རབས་
- (d) རྒྱལ་ཁབ་

(v) Education ---

- (a) ཤེས་ཡོན་
- (b) ཡོན་ཏན་
- (c) སློབ་སྦྱང་
- (d) སློབ་ཚན་

(vi) Principal ---

- (a) སློབ་དག་
- (b) སློབ་དཔོན་
- (c) སློབ་ཁྱི་
- (d) སློབ་ཁོགས་

Question 4

Read the following passage carefully and answer in **Tibetan**, the questions that follow :—

[20]

གཤམ་གསལ་ཡིག་སྒྲིལ་ནས་གང་གཞན་བསྐྱེད་ཏེ་དེ་ལ་ལྟུང་གི་ལན་མ་ཚོར་བར་བཅས་ཏེ་བྱིས།
ང་ལྟ་སར་སྒྲིབས་ནས་ལོ་གཅིག་རྗེས་ངའི་གཅན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། གཅན་མོ་བཅས་
སྐྱེད་པའི་ནས་ལྟ་སར་ཕེབས་ཏེ་ང་ཚོ་ཚང་མ་མཉམ་འཛུགས་བྱུང་ཞིང་། དེ་རྗེས་ངའི་སྦྱིད་མར་གཞུང་མོ་
ཞིག་དང་། དེ་རྗེས་བྱ་ཞིག་བཅས་བཅས་པ་ཤིང་། ལུ་དེར་དེ་ཚོ་ཚང་མས་བཅེ་གཞུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
ངའི་འོག་གཞུང་པོ་ཞིག་བྱུང་སྐབས་ང་རང་དགའ་བོ་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལོ་གཉིས་ལོ་མཚམས་གོང་ས་མོང་བར་
མེས་སྦྱོ་བོ་བྱུང་། ལྷག་བསྐྱེད་དེ་འདྲ་འདྲ་པོ་མ་ཚོར་ཐེངས་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། གཞུང་པོ་དེ་

གོངས་པའི་སྐབས་གནས་ཚུལ་ཡ་མཚན་ཞིག་བྱང་སྟེ། བོད་ཀྱི་ལྷགས་སྒོལ་ལ་ཕྱང་པོ་བསྐྱེགས་སྒྱུར་སྒོལ་སྒོལ་
མ་བྱས་གོང་སྒྲ་མ་དང། ཅིས་པ་སྒོལ་ལ་གོ་བསྐྱར་བྱེད་ཅིང། སྐབས་རེ་ལྷ་ལའང་འདྲི་སྒྲོར་བྱེད་སྒོལ་ལྟར་
བྱས་པར།

དེ་སྐབས་ཁོང་ཚོས་ཕྱང་པོ་དེ་མ་སྐྱས་པར་ཉར་ཚགས་བྱེད་འོས་ལ་སྐར་ཡང་ཁང་པ་དེ་རང་ལ་སྟེ་བ་
ལེན་གྱི་རེད་ཅེས་གསུངས་ནས་དེའི་ཁྱད་སྟངས་སྟེལ་ལ་ཕྱང་པོའི་སྟེང་མར་གྱིས་རྟགས་ཤིག་བརྒྱབ་པ་རེད།
དེ་རྗེས་ཨ་མ་ལགས་སུ་བྱ་གཅིག་འབྲངས་སོང་བ་དེ་ཚོན་མའི་གཙུང་པོ་འདས་པ་དེའི་སྟེ་བ་ཡིན་པར་གྲགས་
ཏི། གང་གིས་ན། ཚོན་མའི་ཕྱང་པོར་མར་གྱི་རྟགས་ཡོད་ས་དེར་ཤ་རྟགས་དཀར་པོ་ཞིག་ཡོད་འདུག་པ་
སྒོལ་དེ་ནི་སྐར་སྟེ་བ་སྐངས་ཏེ་མི་ཚོ་གསར་པ་འགོ་བཙུགས་པ་རེད།

Questions :-

- (i) ལོ་ག་ཚོད་རྗེས་ལ་སུ་དང་སུ་སྟེ་འབྲམ་ནས་ལྷ་སར་ཕེབས་ཏེ་མཉམ་འཛོམས་བྱང་བ་རེད།
- (ii) ཏུ་ལའི་སྒྲ་མའི་འོག་གཙུང་པོ་ཞིག་བྱང་བས་གཙུང་པོ་དེ་ག་རེ་བྱང་བ་རེད།
- (iii) བོད་ཀྱི་ལྷགས་སྒོལ་ལ་ཕྱང་པོ་བསྐྱེགས་སྒྱུར་མ་བྱས་གོང་ག་རེ་བྱེད་གྱིས་ཡོད།
- (iv) སྒྲ་མ་དང་ཅིས་པ་ནམས་གྱིས་ཕྱང་པོ་དེ་མ་སྐྱས་པར་ག་རེ་གནང་དགོས་གསུངས་པ་རེད།
- (v) ཏུ་ལའི་སྒྲ་མའི་ཡུལ་ལ་བྱ་གཅིག་འབྲངས་སོང་བ་དེ་ཚོན་མའི་གཙུང་པོ་འདས་པ་དེའི་སྟེ་བ་
ཡིན་པར་གང་འདྲ་སེ་གྲགས་པ་རེད།

Question 5

- (i) Translate the following passage into English :—

[10]

གཤམ་གསལ་ཡིག་ཐོང་ནམས་དབྱིན་སྐད་སྒྲོག་ལ་པལ་སྒྱུར་གྱིས།

ང་ཚོའི་འཚོ་བ་སྟེལ་སྐངས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྒོ་ནམ་ཡིན་ཀྱང། ཏྲ་དང། བ་ལྷགས་སྒོལ་གྱང་
གསོ་ཉར་དང། ཚལ་ཞིང་ཡང་འདེབས་ལས་བྱེད། ཟླར་བཏང་ཞིང་ལས་བྱེད་མི་ལྔ་ཡོད་ཀྱང་ལས་ཀ་
མང་ཆེ་བ་ནང་མི་རང་གིས་བྱེད་ཅིང། ཚོན་དབྱིན་ཞིང་འདེབས་པ་དང། བཙས་མ་རྩ་སྐབས་ཉིན་ཤས་
རིང་བྱི་ནས་མི་བཙོ་ལྷ་ནས་བཞི་བཙུ་བར་ལས་མིར་སྐས་ཏེ་སྐར་རྩན་སྒྲོད་གྱི་ཡོད། ང་ཚོའི་གོང་ནང་
བྱིམ་ཚང་གཞན་ཞིག་ལ་ལས་ཀ་ཁག་པོ་ཡོད་ན་ཡར་ཚུར་རོགས་རམ་བྱེད་རྒྱུའི་ལྷགས་སྒོལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན།

རེད་རང་རྒྱུ་རྩེ་སྐབས་ཨ་མ་ལགས་ཀྱིས་རྒྱལ་ལ་བསྐྱམས་ཏེ་ཞིང་ལས་སར་ཐེབས་ཏེ་ཞིང་ལས་
 གནང་སྐབས། ཞིང་གི་མཐའ་ལ་རྒྱག་པ་ཞིག་ཏུ་ཉེ་གདུགས་སྐྱགས་ཏེ་དེའི་བསིལ་གྱི་འོག་ལ་གཉིད་ཉལ་
 འབྱུག་གི་ཡོད། ང་ཚོའི་ཁང་པ་དེ་སྐབས་ཐོག་གཅིག་མ་དཀྱིལ་དུ་རྩོག་ཅུལ་དང་ཅིག་མང་ལ་རྩོད་དང་
 ཐོད་ཆར་སོ་ཕག་གིས་བརྒྱབ་ཡོད། ཐོག་ཁའི་མཐའ་ལ་གཡུ་ཅིའི་ཁ་སང་དང་རྒྱལ་སྐོ་ཉེ་བའི་ཁ་སྐོ་ངོས་སུ་
 ཨ་མས་སྐྱེ་རིར་བཞུགས་ཅིང་། ཐོད་ཀྱི་ལྷགས་སྒོལ་ལྟར་མདུན་སྐོའི་ཐོད་དུ་མདུང་དར་དང་། རྩོག་ཅུལ་དཀྱིལ་
 དུ་དར་ཆེན་རིང་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། ཁང་རྒྱལ་ལ་རྟ་ར། བ་ར། སྐོ་ཁར་འདྲོགས་ཁྱི་ཞིག་བཏགས་ཡོད་ཅིང་།
 དེ་ནི་ཁང་པའི་ནང་གཞན་དག་གང་བྱུང་མི་ཡོང་བའི་བྱུང་རེད།

(ii) Translate the following passage into **Tibetan** :— [10]

གཤམ་གསལ་ཡིག་ཐོང་རྣམས་ཐོད་ཡིག་ཐོག་པ་སྐྱར་གྱིས།

But in the Year of the Water Bird, རྒྱ་བྱ་ that is, in 1933, Thupten Gyatso departed
 རྒྱ་བྱ་ལས་འདས་པ་ from this world, and as the news spread through Tibet, ཐོད་ནང་བྱུང་སྐབས་ the
 people were desolate. མཆོས་སྐྱུག་ཚད་མེད་ It was my father who brought the sad news
 གསར་འགྱུར་སྐྱོ་པོ་ to our village; he had been to market in Kumbum and heard གསན་པ་ it in
 the great monastery དགོན་པ་ཆེན་པོ་ there. The Thirteen Dalai Lama had done do much
 for the peace ཞི་བདེ་ and welfare ཡར་རྒྱས་ of Tibet that the people decided to build a
 golden mausoleum གསེར་ཐོང་ of special magnificence as a token of their homage and
 respect. དཔེགས་བསལ་གྱས་བཏུད་ By ancient custom, གནའ་སྐོལ་ this splendid tomb གསེར་ཐོང་ was
 erected inside the Potala Palace ཐོ་བྲ་ལའོ་མོ་བྲང་ in Lhasa, the capital of Tibet.
 With the passing དགོངས་པ་རྫོགས་ of the Thirteen Dalai Lama, the search began at once
 for his reincarnation, ཡང་སྤིད་ for each Dalai Lama is a reincarnation of his
 predecessor. The first, སྐྱ་ཐོང་དང་པོ་ who was born in the year 1391 of the Christian era,
 was an incarnation of Chen-re-si, སྐྱུན་རས་གཟིགས་ the Buddha of Mercy, བྱམས་སྙིང་རྩེ་ who
 made a vow to protect all living beings. མཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་